

Algimantas Česnulevičius, Vilniaus universitetas

TREČIOJI NACIONALINĖ KONFERENCIJA „CHEMIJA IR GEOMOKSLAI“

2026 m. kovo 20 d. Vilniaus universiteto (VU) Chemijos ir geomokslų fakultete (ChGF) vyko tradicinė jau trečioji konferencija „Chemija ir geomokslai“. Tai svarbus įvykis ne tik fakulteto, bet ir universiteto lygiu. Artimus chemijai ir Žemės mokslams pranešimus pristatė kitų fakultetų ar mokslo institucijų tyrėjai iš Kauno technologijos universiteto, Fizinių ir technologijos mokslų centro, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Gamtos tyrimų centro, Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos, Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos ir Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centro.

Gausiai susirinkusius konferencijos dalyvius pasveikino ChGF dekanė prof. dr. Justina Gaidukevič. Konferencijoje pristatyti plenariniai ir standiniai Žemės mokslams bei chemijai ir jai artimiems mokslams skirti moksliniai pranešimai. Vyko trys plenarinių pranešimų sesijos, kurioms pirmininkavo prof. Egidijus Rimkus, prof. J. Gaidukevič ir doc. Laurynas Jukna. Juose nemaža dalis pranešimų buvo skirti geografijos krypties ir kitų Žemę tiriančių disciplinų istorinei raidai.

Sesija pradėta geografijos mokslams VU ir Lietuvoje skirtais pristatymais (*Geografijos mokslo Vilniaus universitete istorija: nuo XVI a. iki XX a. vidurio* (A. Česnulevičius) ir *Lietuviškojo geografijos mokslo ištakos* (F. Kavoliūtė)), nes šiemet minimas VU Geografijos katedros įkūrimo šimtmetis. Įdomūs buvo geologų (*Žemės gelmių panaudojimo galimybės Lietuvoje XXI a.* (J. Lazauskienė); *Naujausi kvartero nuogulų kosmogeninio datavimo rezultatai – pagrindas Lietuvos kvartero stratigrafijos schemos revizijai* (A. Bitinas, M. Šujan, A. Damušytė); *Inovatyvi bioįvykių analizė: LIBS ir Bajeso metodų integracija Mulde įvykio tyrimuose* (S. Rinkevičiūtė, Ž. Dabulis, G. Lukoševičiūtė, L. Daumantas ir O. Balachninaite)) bei geografų (*Kompleksiniai klimato įvykiai rytinėje Baltijos jūros regiono dalyje* (L. Klimavičius); *Priekrantės sėklių morfologijos ir protrūkio srovių ryšys Lietuvos Baltijos jūros priekrantėje* (R. Janušaitė ir L. Jukna)) ir kartografų (*Visa yra erdvėje: GIS ir kartografija tarpdisciplininuose tyrimuose* (G. Beconytė); *Teritorijų diferencijavimo eksperimentai, remiantis detaliais geografiniais duomenimis* (K. Gružas)) pranešimai.

Fakulteto dekanės profesorės dr. Justinos Gaidukevič sveikinimo žodis. Vilniaus universiteto Chemijos ir geomokslų fakulteto svetainė: Tomo Verbicko, Eglės Misiūtės ir Andriaus Zimnicko nuotraukos
Welcome speech by the Dean of the Faculty, Professor Dr. J. Gaidukevič. Photos from the website of the Faculty of Chemistry and Geosciences of Vilnius University by T. Verbickas, E. Misiūtė and A. Zimnickas

Linksmos konferencijos akimirkos. Pirmame plane – akad. prof. dr. Albertas Bitinas
Fun moments from the conference. In the foreground – Acad. Prof. Dr. A. Bitinas

Chemijos mokslų krypties pranešimuose pristatyti praktiniai taikomųjų tyrimų rezultatai (*Elektroanalizės taikymas gyvenimo kokybės gerinimui* (R. Pauliukaitė, P. Rivera, J. Stonytė, P. Morkytė, I. Hassan, E. Voitechovič, D. Belostudseva, R. Rasikė, G. Rimkutė, J. Gaidukevič); *Antikorozinių dažų kūrimas: chemija, formulė ir danga* (A. Bočkuvienė); *Lydytų druskų sintezė: pagrindai ir neorganinių medžiagų gavimas* (D. Karoblis, A. Žarkovas, T. Murauskas, A. Kizalaite, S. Jamal, S. Stoll, A. Kareiva); *Polipirola panaudojimas odos paviršiaus elektrinio laidumo didinimui* (P. Virbickas, S. Bjorklundas, S. Jankovskaja, E. Nilson, A. Valiūnienė, J. Engblom, T. Ruzgas); *Elektrocheminiai biologiniai jutikliai ir jų tobulinimas panaudojant įvairias nanostruktūras* (B. Brasiūnas, A. Popovas, A. Ramanavičienė)).

Labai daug klausimų sukėlė dr. Jūratės Senvaitienės pranešimas *Dievas slypi detalėse arba falsifikatorių klaidos*. Prelegentė aiškiai ir įtaigiai apibūdino dailės kūrinių restauratorių taikomus metodus identifikuojant falsifikatus ar kopijas. Kitas įdomus ir aktualus autorių kolektyvo pranešimas buvo skirtas hidrauliniais kalcio silikatiniais užpildams (pMETAC pagrindu), kurie naudojami dantų šaknų kanalams pripildyti (*Nuo chemijos iki endodontologijos: hidrauliniai kalcio silikatiniai* (G. Bilvinaitė, V. Klimkevičius, T. Kirtiklienė, S. Drukeinis, S. Šakirzanovas)).

Stendinių pranešimų sesijoje pristatyti net 72 darbai (didžiąją jų dalį parengė chemijos programų studentai ir doktorantai kartu su Chemijos instituto mokslininkais): iš jų 31 skirtas neorganinei ir elektrochemijai, 26 – organinei, molekulinei, vaistų ir kosmetinei chemijai. Geomokslų instituto studentai doktorantai ir dėstytojai parengė 15 pranešimų: 9 meteorologai ir klimatologai, 3 geologai ir 3 geografs. Stendinius pranešimus vertino autoritetinga komisija ir jai teko ištis nelengvas darbas: pranešimų daug, visi įdomūs, aktualūs, o moksliniai rezultatai turintys praktinį pritaikymą. Išrinkti keturi laureatai: 1) *Redukuoto grafeno oksido ir kalcio deficitinio hidroksiapatito kompozitai: sintezė, struktūrinė ir elektrocheminė analizė* (D. Burakovaitė, G. Linkaitė, I. Grigoravičiūtė, J. Gaidukevič); 2) *Imidazo [2,1-b] [1,3] (tiazin-4-il) fenolių sintezė ir modifikavimas* (F. Kairytė, I. Žutautė); 3) *Pažangių funkcinių medžiagų, skirtų 3D litografijai, sintezė* (T. Paznėkas, S. Šakirzanovas, G. Merkininkaitė); 4) *Klimato kaita ir miesto medžiai: galimi medžių rūšių sudėties pokyčiai Vilniaus mieste* (L. Bučinskaitė, J. Kapilovaitė).

Viso renginio metu vykusios įdomios mokslinės diskusijos dar ilgai tęsėsi prie kavos puodelio, buvo aptariami išklausti pranešimai ir planuojami nauji, kurie bus pristatyti po metų vyksiančioje ketvirtojoje konferencijoje „Chemija ir geomokslai“.